

P6_TA(2005)0046

Vzťahy Európskej únie s oblasťou Stredomoria

Uznesenie Európskeho parlamentu o európsko-stredomorskom partnerstve

Európsky parlament,

- so zreteľom na predchádzajúce uznesenia o európsko-stredomorskom partnerstve,
 - so zreteľom na vyhlásenie z Barcelony z novembra 1995 a s ním súvisiaci pracovný program,
 - so zreteľom na závery z desiatich predchádzajúcich európsko-stredomorských ministerských konferencií,
 - so zreteľom na vznik Európsko-stredomorského parlamentného zhromaždenia,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie pod názvom „Dať nový impulz akciám vedeným EÚ v oblasti ľudských práv a demokratizácie, v spolupráci so stredomorskými partnermi - Strategické smery“ (KOM(2003)0294),
 - so zreteľom na závery Občianskych fór sprevádzajúcich uvedené ministerské schôdze,
 - so zreteľom na článok 103 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Barcelonský proces počas posledných desiatich rokov vytvoril rámec pre partnerstvo medzi krajinami a národmi na oboch brehoch Stredozemného mora,
- B. so zreteľom na strategický význam Stredozemného mora pre Európsku úniu a potrebu solidárnej stredomorskej politiky pri riešení mnohých spoločných výziev, ako sú mier, stabilita, terorizmus a bezpečnosť, vzájomné porozumenie, boj proti obchodovaniu s ľuďmi (v rámci toho protiprávne a nelegálne prísťahovalectvo), ako aj cieľ vytvoriť zónu spoločnej prosperity,
- C. keďže vyhlásenie z Barcelony zaväzuje účastnícke krajiny k tomu, aby medzi sebou nadviazali pravidelný dialóg o politických, hospodárskych a sociálnych aspektoch ako aj o ľudských právach,
- D. keďže Únia zadefinovala novú európsku susedskú politiku, ktorej úlohou je posilniť toto partnerstvo, otvoriť nové možnosti pre prehĺbenie vzťahov, posilniť politický dialóg, zapojiť partnerské krajiny do politik Únie v záujme posilnenia mieru, stability a demokracie v susedných krajinách,
- E. keďže prvé akčné plány uzatvorené s Marokom, Tuniskom, Jordánskom, Izraelom a Palestínskou samosprávou schválené Radou zaväzujú Úniu a partnerské krajiny k úzkemu a nielen výlučnému dialógu a k rešpektovaniu regionálneho súdržného a spoločného prístupu,
- F. zdôrazňuje, že opätovné nadviazanie dialógu medzi stranami v izraelskopalestínskom konflikte je šancou, ktorú treba využiť pre dosiahnutie všeobecného a trvalého usporiadania, tak aby bolo stimulom pre celý európsko-stredomorský proces,

- G. keďže 19. októbra 2004 Komisia a Sýria oficiálne ukončili rokovania o asociačnej dohode medzi EÚ a Sýriou a následne uzavreli rad dvojstranných dohôd, predpokladaných európsko-stredomorským partnerstvom,
- H. berie na vedomie spoločnú pozíciu Rady 2004/698/SZBP zo 14. októbra 2004¹, ktorou sa rušia reštriktívne opatrenia a embargo na dodávku zbraní uvalené na Líbyu a ktorá otvára cestu pre úplnú účasť tejto krajiny na Barcelonskom procese,
- I. keďže transformácia Európsko-stredomorského parlamentného fóra na Európsko-stredomorské parlamentné zhromaždenie s tromi výbormi posilňuje parlamentný rozmer európsko-stredomorského procesu, ktorý má odteraz zvýšenú demokratickú zodpovednosť a keďže tento nový orgán by mal zintenzívniť všeobecný dialóg medzi dvoma regiónmi,
- J. je pobúrený nad vraždou Rafika Haririho a znepokojený situáciou v Libanone vzniknutou v dôsledku tohto zločinu,
- K. je znepokojený zbavením parlamentnej imunity a uväznením Aymana Noura, predsedu strany al-Ghad v Egypte,
1. víta rozhodnutie ministrov vyhlásiť rok 2005 za rok Stredomoria a vyzýva Radu a Komisiu, aby zdvojnásobili svoje úsilie pri prehľbovaní demokracie v stredomorských krajinách a prispeli k podpore potrebných politických, hospodárskych a sociálnych reforiem týchto krajín;
 2. domnieva sa, že plánovaný politický dialóg zatiaľ v skutočnosti nevyústil do hmatateľných výsledkov všade v regióne a ľutuje, že aspekt ľudských práv sa v rámci Barcelonského procesu dostatočne nerozvíja, zatiaľ čo situácia v niektorých krajinách sa naďalej nijako nezlepšuje, ľutuje, že klauzula vzťahujúca sa na ľudské práva, ktorá sa uvádza v európsko-stredomorských dohodách, sa nedodržiava a opakovane vyzýva Komisiu, aby predložila výročnú verejnú správu o ľudských právach v krajinách Stredomoria, ktorá by mohla slúžiť ako základ pre rozvoj partnerstva;
 3. vyzýva všetky krajiny v regióne, aby úzko spolupracovali pri riešení výziev spojených s narastajúcim prísťahovalectvom a v záujme vzájomnej zodpovednosti;
 4. žiada Komisiu, aby na základe dohody s partnerskými krajinami a za účasti Európskeho parlamentu a Európsko-stredomorského parlamentného zhromaždenia transparentne vypracovala nový finančný nástroj pre „susedstvo“, tak aby tento nástroj bol skutočne vhodný na naštartovanie rozvoja a podporu investovania;
 5. víta vytvorenie mimovládnej európsko-stredomorskej platformy pre občianske fórum, ktorého ustanovujúca schôdza sa bude konať v apríli v Luxemburgu a v tomto smere zdôrazňuje, že je dôležité rozvíjať úzku spoluprácu s touto platformou, pričom jej členovia budú pravidelne vyzývaní, aby predkladali svoje stanoviská v rámci Európsko-stredomorského parlamentného zhromaždenia;
 6. žiada v tomto smere Komisiu, aby sa zúčastnila na hodnotení plnenia akčných plánov;
 7. zastáva názor, že Európska iniciatíva pre demokraciu a ľudské práva musí zohrávať

¹ Ú.v. EÚ L 317, 16.10.2004, s. 40.

ústrednú úlohu pri podpore základných hodnôt EÚ v rámci Barcelonského procesu a naliehavo žiada Komisiu, aby prevzala zodpovednosť a žiadala dodržiavanie klauzuly o ľudských právach uvádzanej v dohodách;

8. žiada Komisiu a členské štáty, aby v duchu správy Programu Spojených národov pre rozvoj podporovali dodržiavanie práv žien poskytovaním finančnej a technickej pomoci partnerským krajinám;
9. berie na vedomie budúci podpis dohody o pridružení medzi ES a Sýriou, ktorou sa Damašk zaväzuje prísť k podstatným a základným reformám, s cieľom začať skutočný demokratizačný proces svojich štruktúr, napomína Sýriu, aby netolerovala žiadnu formu terorizmu, vrátane podpory vojenskej zložky Hizballáhu a aby prestala akokoľvek zasahovať do vnútorných záležitostí Libanonu; vyzýva Sýriu na okamžité stiahnutie svojich jednotiek z Libanonu, ako sa uvádza v príslušných rezolúciách Bezpečnostnej rady Spojených národov a táto podmienka bude rozhodujúca pri rozhodovaní, v čase podpisovania dohody o pridružení medzi ES a Sýriou;
10. žiada Radu, aby zvažila vyslanie delegácie pozorovateľov EÚ na voľby v Libanone;
11. dôrazne odsudzuje atentát, v ktorom prišiel o život bývalý libanonský predseda vlády pán Hariri a jeho ochrancovia a uisťuje, že bude veľmi pozorne sledovať výsledky prebiehajúceho medzinárodného vyšetovania;
12. žiada prepustenie doktora Noura a považuje zbavenie imunity poslanca egyptského parlamentu a jeho uväznenie za porušenie ducha a obsahu asociačnej dohody medzi EÚ a Egyptom a žiada Komisiu, Radu a vysokého predstaviteľa EÚ pre spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku, aby využili všetok svoj vplyv a upozornili egyptské orgány na ducha tejto dohody;
13. žiada Líbyu, aby podnikla opatrenia a urobila potrebné záväzky, vrátane bezodkladného prepustenia uväznených zahraničných lekárskejších pracovníkov, smerom k úplnému zapojeniu do európsko-stredomorského partnerstva a aby tak prispela k posilneniu Barcelonského procesu;
14. víta najnovší pozitívny vývoj v konflikte na Strednom východe, nakoľko rozhodujúcim spôsobom ovplyvní celkovú realizáciu všetkých európsko-stredomorských partnerstiev a žiada všetky partnerské krajiny, aby sa zasadzovali za opätovné nadviazanie dialógu a konkretizovali cestovnú mapu;
15. žiada Radu a Komisiu, aby v rámci svojich vzťahov so stredomorskými partnermi sformulovali konkrétne návrhy pre napredovanie bezpečnostnej agendy a aby pritom uplatňovali prvky vyplývajúce z Európskej bezpečnostnej stratégie ako aj krízové riadiace nástroje, ktoré už má Komisia k dispozícii;
16. s uspokojením konštatuje výrazné a stále zlepšovanie výsledkov financovania programu MEDA;
17. zdôrazňuje význam, ktorý má podpora a rozširovanie transeurópskych sietí, najmä v odvetviach energetiky a dopravy, pre vzťahy a spoluprácu so stredomorskými partnermi;
18. podporuje návrh usilujúci o vytvorenie varovného systému v Stredomorí na predchádzanie

katastrofám, so zreteľom na skúsenosti nadobudnuté v súvislosti s prílivovou vlnou tsunami, ktorá zasiahla juhovýchodnú Áziu;

19. domnieva sa, že podpis Agadirskej dohody medzi Marokom, Tuniskom, Egyptom a Jordánskom vo februári 2004 je pozitívnym signálom pre posilnenie spolupráce medzi južnými krajinami, ktorý doplní spoluprácu medzi severnými a južnými krajinami a povzbudzuje všetky krajiny stredomorského regiónu, aby zintenzívnili priame vzťahy medzi sebou, vrátane obchodných vzťahov a aby v prípade potreby odstránili všetky prekážky, ktoré im v tom bránia;
20. dúfa, že Rada prijme rozhodnutie na zorganizovanie európsko-stredomorského samitu hláv štátov alebo vlád na pripomenutie 10. výročia barcelonského procesu; v tomto kontexte podčiarkuje dôležitosť parlamentnej dimenzie tohto procesu a vyzýva Európsko-stredomorské parlamentné zhromaždenie, ktoré zasadne v Káhire v dňoch 12.- 15. marca 2005 zvolať mimoriadne stretnutie na pripomenutie tohto 10. výročia;
21. so záujmom očakáva ustanovujúcu schôdzu Európsko-stredomorskej nadácie Anny Lindh pre dialóg medzi kultúrami, ktorej činnosť môže podľa jeho presvedčenia prispieť k lepšiemu vzájomnému porozumeniu a umožniť čo najlepšie využitie spoločného dedičstva;
22. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov a vlád a parlamentom stredomorských krajín, ktoré podpísali Vyhlásenie z Barcelony ako aj predsedovi Európsko-stredomorského parlamentného zhromaždenia.